

РЕШЕНИЕ

№ 307

гр. Враца, 30.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – ВРАЦА, II-РИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ**, в публично заседание на четиринадесети декември през две хиляди
двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Евгения Г. Симеонова

Членове: Калин Тр. Тодоров
Пенка П. Петрова

при участието на секретаря Галя Цв. Иванова
като разгледа докладваното от Калин Тр. Тодоров Въззивно гражданско дело
№ 20221400500452 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

Въззивното производство е образувано въз основа на въззивна жалба вх.
№ 2985/26.07.2022 г. на "Нова варова компания" ЕООД, ЕИК ***, със
седалище и адрес на управление: гр.***, представлявано от управителя П. Н.
Б., против Решение № 101/07.07.2022 г. по гр.д. № 275/2022 г. по описа на
Районен съд-Мездра, с което е признато съществуване вземането на
„Пътстрой-92“ АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр.София,
представлявано от А. В. - изп. директор, по отношение на жалбоподателя за
сумата 12 982.82 лв., произтичащо от неизпълнен на договор за покупко-
продажба на инертни материали, ведно със законната лихва, начиная от
29.12.2021 год. до окончателното изплащане, и дружеството е осъдено да
заплати на „Пътстрой-92“ АД, гр.София направените деловодни разноски в
заповедното производство от 259.66 лв., и в исковото производство - от
859.66 лв. /259.66 лв. д.т., 300 лв. възнаграждение за в.л. и 300 лв.
юрисконсултско възнаграждение/.

Жалбоподателят твърди, че решението на Районен съд - Мездра е
необосновано, че неправилно е приложен материалния закон и че са

нарушени съществени процесуални правила, които пороци в крайна сметка са довели до неправилни изводи на съда относно действителните материални правоотношения, предмет на спора - а именно до извода за основателност на исковите претенции. Моли съда да отмени изцяло атакуваното решение и да постанови ново по съществото на спора, като отхвърли изцяло предявените искове и да осъди ищеца да му заплати разноските по делото.

В срока по чл.263 от ГПК от въззиваемата страна „Пътстрой - 92” АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. ***, представлявана от инж. А. В. В., чрез процесуалния му представител юрисконсулт А. Й. Л., е постъпил писмен отговор, с който оспорва като неоснователна въззивната жалба. Счита, че решението е правилно, законосъобразно и обосновано. Твърди, че жалбоподателят не е представил и не е посочил основания или факти и обстоятелства, които да противоречат на материалния закон, както и неправилно приложени материално-правни норми. Поддържа, че правилно първоинстанционният съд е установил и обсъдил фактите по делото, въз основа на представените писмени доказателства и извършената и приета съдебно - счетоводна експертиза. Счита, че не са допуснати и процесуални нарушения от първоинстанционния съд. Изтъква, че във въззивната жалба липсва конкретно описание на допуснатите от съда процесуални нарушения при постановяване на процесното решение. Твърди, че съдебният състав е обсъдил подробно всички представени и събрани по делото доказателства, включително и заключението по изготвената съдебно-счетоводна експертиза, като е приел същото за пълно, компетентно и обективно. Поддържа, че пред първоинстанционния съд са представени безспорни доказателства за извършени от него доставки на ломен камък, както и първични счетоводни документи, които удостоверяват, че същите подлежат на заплащане и че в процеса ответникът, понастоящем въззивник, не е представил доказателства за заплащане на получените количества материали. Оспорва и изложеното в жалбата твърдение за необоснованост на процесното решение като посочва, че в мотивната част на същото съдът е направил своите изводи в пълен унисон с относимата към предмета на спора доказателствена съвкупност, като констатациите са изградени върху безупречно изпълнение на всички процесуални изисквания при спазване на принципа на вътрешното убеждение и правилата на логическото мислене, на научния и житейски опит. Моли съда да потвърди обжалваното решение и да отхвърли подадената жалба, като неоснователна и недоказана и му присъди разноски за въззивната инстанция

за юрисконсултско възнаграждение.

Във въззивното производство доказателства не са събирани.

Въззивната жалба е процесуално допустима като подадена от надлежна страна, в рамките на срока по чл. 259, ал. 1 и срещу обжалваем съдебен акт.

Съгласно чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от релевираните въззивни основания в жалбата.

При извършената служебна проверка по реда на чл. 269 от ГПК въззивният съд констатира, че обжалваният съдебен акт е валиден и допустим. Същият е и правилен, като въззивният състав споделя мотивите му, поради което и на основание чл. 272 ГПК препраща към мотивите на районния съд.

За да се произнесе по основателността на жалбата, въззивният съд обсъди събраните в първоинстанционното производство доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, във връзка с изтъкнатите доводи от жалбоподателя, при което приема за установено от фактическа страна следното:

Въз основа на заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК от 29.12.2021г., подадено от „Пътстрой-92“ АД, ЕИК ***, гр.София, против "Нова варова компания" ЕООД, ЕИК ***, гр.Мездра, в Районен съд – Мездра е образувано ч.гр.д. № 1639/2021 г. по описа на съда и е издадена заповед за изпълнение № 508/30.12.2021 г. за сумата 12 982.82 лв., представляваща главница по договор за покупко-продажба на инертни материали, ведно със законната лихва, начиная от 29.12.2021 год. до окончателното изплащане на вземането, както и за сумата 259.66 лв. държавна такса. Срещу издадената заповед за изпълнение в срок е подадено възражение от длъжника "Нова варова компания" ЕООД, поради което по указание на заповедният съд на основание чл. 415, ал. 1, т. 1 ГПК, в срока по чл. 415, ал. 4 ГПК заявителят е предявил установителен иск за съществуване на вземането си по издадената заповед за изпълнение.

С предявеният иск с правно основание чл. 422, във вр. с чл. 415 ГПК, във вр. с чл. 327, ал. 1 вр. с чл.318 ТЗ и чл. 86 ЗЗД ищецът „Пътстрой-92“ АД е поискал от съда да признае за установено, че ответникът "Нова варова компания" ЕООД му дължи сумата по издадената заповед за изпълнение,

както и да му присъди разносните, направени в заповедното и в първоинстанционното производство.

В исковата молба ищецът твърди, че през месеците ноември и декември 2016 год. ответното дружество е закупило от него за свои нужди ломен камък, като за извършената продажба на 30.12.2016 год. е издадена фактура за продадени 3 746.42 тона ломен камък, като същата е приета от ответника без възражения. Поддържа, че за всеки натоварен с ломен камък самосвал на ответното дружество е издал надлежна кантарна бележка от кантара на територията на ТСИ ***, с.***, общ.Ботевград, като същите са подписани от представител на ответното дружество. Посочва, че за извършената продажба е издадена фактура № 0000011148 от 30.12.2016 г. на стойност 17 082.82 лв. с ДДС и след получаване на фактурата дружеството ответник на 16.02.2017 год. е заплатило частично сумата 5 000 лв. и няма други плащания. Изтъква, че на ответника са изпратени две покани за доброволно изпълнение с изх. № 373/12.07.2017г., получена от адресата на 17.07.2017г., и с изх. № 592/15.12.2017г., но до подаване на исковата молба няма плащане. Твърди, че представители на ответното дружество са му предложили разсрочено изплащане на задълженията, но до подписване на споразумение в тази насока не са стигнали. Последвало е изпращане на нотариална покана през 2020г., чрез нотариус Б. М. с район на действие РС-Мездра, връчена на управителя на длъжниковото дружество на 03.02.2020г., но отново няма изплащане на дължимата сума. Счита, че поради просрочие в изпълнението на своето ликвидно и изискуемо парично задължение ответникът му дължи и обезщетение за забава по чл.86 ЗЗД в размер на законната лихва върху просрочената главница за времето от подаване на заявлението по чл.410 ГПК в съда – 23.12.2021г., до окончателното изплащане на сумата.

В срока по чл. 131 от ГПК е постъпил отговор от ответника "Нова варова компания" ЕООД, в който е оспорил като неоснователен и недоказан предявеният срещу него иск с твърдения, че липсват убедителни писмени доказателства, обосноваващи основателността и размера на претенцията. Поддържа, че между страните няма сключен писмен договор, поради което не могат да се установят договорените между страните условия, че приложените към исковата молба документи не са подписани от представител на дружеството, поради което нямат доказателствена стойност, както и че приложените фактури не са надлежно оформени, съгласно изискванията на

закона, същите не са получени в дружеството и не са подписани от неговия управител и съответно не са приети. Посочва също, че приложените справки и отчети са вътрешни за ищеца документи и също не се ползват с доказателствена сила и стойност, че в същите не е посочен автора им и няма подпис на лицето, което ги е издало; че приложените кантарни бележки също не са годни да докажат извършване на доставките, тъй като не са надлежно попълнени и оформени, нито пък са подписани от негов представител. Поискал е отхвърляне на исковата претенция като изцяло неоснователна.

В първоинстанционното производство по делото е приложено ч.гр.д. № 1639/2021 год. по описа на МзРС, събрани са писмени доказателства и е назначена и изслушана съдебно-счетоводна експертиза.

Не е спорно по делото, че ищецът „Пътстрой-92“ АД, гр.София и ответника "Нова варова компания" ЕООД, гр.Мездра не са имали сключен помежду им изричен писмен договор за покупко-продажба.

Видно е, от представената по делото фактура № 0000011148 от 30.12.2016 г., че ищецът „Пътстрой-92“ АД, гр.София е издал на името на ответника "Нова варова компания" ЕООД, гр.Мездра посочената фактура за стока ломен камък 3 746.42 тона на обща стойност 17 082.82 лв. с ДДС. Фактурата е подписана от представител на продавача като няма подпис на представител на получателя на доставката.

По делото са представени кантарни бележки, издадени в периода от 17.11.2016г. до 28.12.2016г., в които като продавач е записан ищецът „Пътстрой-92“ АД, а като купувач "Нова варова компания" ЕООД за стока ломен камък за обект цех Черепиш, като във всяка от тях са отразени точната дата и час, измереното количество ломен камък, регистрационния номер на МПС и имената на неговия водач. Кантарните бележки съдържат също подписи за продавач и купувач.

От представените с исковата молба две покани за доброволно изпълнение с изх. № 373/12.07.2017г., получена от адресата на 17.07.2017г., и с изх. № 592/15.12.2017г., се установява, че ищецът „Пътстрой-92“ АД е уведомил ответника "Нова варова компания" ЕООД за размера на задълженията му по три фактури, една от които е процесната фактура № 0000011148 от 30.12.2016 г. за сумата 12982, 82 лева, и го е поканил в едноседмичен срок да погаси задълженията си. Последвало е изпращане на нотариална покана от 16.01.2020г., чрез нотариус Б. М. с район на действие

РС-Мездра, връчена на управителя на длъжниковото дружество на 03.02.2020г., с която отново дружеството е поканено да заплати сумите по трите фактури.

Доказателства за заплащане на сумата по процесната фактура по делото не са представени, нито се твърди от ответното дружество такова плащане.

В първоинстанционното производство е назначена и изпълнена съдебно-счетоводната експертиза, заключението на която не е оспорено от страните по делото, което съда цени като обосновано, обективно и професионално, изготвено въз основа на събраните по делото доказателства, след справка със счетоводството на ищеца и на ответника. От същото се установява, че фактура № 0000011148/30.12.2016 год. е осчетоводена в ответното дружество през м.декември 2016 год. в размер на 17 982.82 лв. с включен ДДС, че по фактурата има извършено частично плащане на 16.02.2017г. в размер 5 000 лв., както и че фактурата е отразена в дневника на покупките за м.декември 2016 год. на "Нова варова компания" ЕООД и по тази фактура е ползван данъчен кредит - ДДС за възстановяване – 40374, 64 лв., която сума не е преведена, а е прихваната за дължими осигуровки и данъци за предходни периоди. Според заключението задължението на "Нова варова компания" ЕООД към „Пътстрой-92“ АД по процесната фактура е в размер 12982, 82 лева.

С обжалваното решение, първоинстанционния съд е приел за безспорно, че между страните по делото е сключен договор за покупко-продажба, по който през месеците ноември и декември 2016 год. ищцовото дружество е продало на ответното дружество ломен камък, като за всеки курс са съставяни кантарни бележки и е издадена фактура № 0000011148/30.12.2016 год., на обща стойност 17 982.82 лв. Въз основа на заключението на вещото лице съдът е приел за неоснователно възражението на ответното дружество, че фактурата не е подписана от негов представител и не е получена в дружеството. Съдът се е позовал на постоянната практиката на ВКС относно доказателствената стойност на фактурата за сключен договор за търговска продажба на движими вещи, ако отразява съществените елементи от съдържанието на сделката и относно задължението на съда да преценява доказателственото ѝ значение за удостоверените в нея факти заедно с всички останали доказателства по делото, включително с извънсъдебното признание на оспорващата страна. Съдът е приел, че включването на фактурата в

дневника на покупките на ответника, както и фактът, че същият е ползвал данъчен кредит по нея, представляват недвусмислено признание за съществуването на правоотношение по договор за търговска продажба, че е налице неизпълнение на задълженията на купувача да заплати стойността на получената стока, поради което задължението на ответника към ищеца за заплащане на сумата 12 982.82 лв. съществува. С оглед на изложеното първоинстанционният съд е уважил изцяло установителния иск за главницата и акцесорната претенция за мораторна лихва върху нея, като основателни.

При така установеното от фактическа страна въззивният съд прави следните правни изводи:

Предявени са обективно съединени иски с правно основание чл. 422, във вр. с чл. 415 ГПК, във вр. с чл. 327, ал. 1 вр. с чл. 318 ТЗ и чл. 86 ЗЗД. С иска по чл. 422 ГПК се цели стабилизиране на заповедта за изпълнение, която да послужи като титул за принудително събиране на вземането. В това исково производство задължение на ищеца е да установи основанието и размера на вземането, за което се е снабдил със заповед за изпълнение срещу ответника – длъжник, който от своя страна следва да докаже, че е погасил задълженията си към ищеца.

С оглед твърденията на ищеца, че вземането му срещу ответника произтича от неизпълнен договор за покупко-продажба, негова е тежестта да установи, при условията на пълно и главно доказване, положителните факти, пораждащи съдебно предявеното право на вземане, а именно: че е сключил с ответника валиден договор за продажба на стоки, по силата на който е поел задължението да продаде и предаде на ответника описаната във фактурата стока, а последния е поел задължението да плати претендираната цена; че е изпълнил поетите с договора задължения точно и в срок, както и да докаже размера на претенцията си. По отношение на неизпълнението на задълженията на ответника, което по своята същност е отрицателен факт – липса на дължимо поведение, достатъчно е твърдението на ищеца, като ответната страна следва да докаже опровергаващия го положителен факт – точно изпълнение, като при липсата на ангажирани доказателства, съдът приема посоченият елемент от основанието на иска за доказан.

Установи се по делото, от съвкупния анализ на доказателствата, че между страните-търговци е сключен неформален договор за търговска продажба (чл. 318, ал. 1 във връзка с чл. 286, ал. 1 ТЗ), по силата на който

ищецът-продавач е доставил на ответника-купувач стока (ломен камък). Като вид договор за продажба, търговската продажба се характеризира с родовите признаци на продажбата: тя е вид транслативен, двустранен, консенсуален, неформален, възмезден и комутативен договор. По силата на този договор продавачът се задължава да прехвърли на купувача собствеността на вещ или стока срещу цена, която купувачът се задължава да му заплати (чл.183 ЗЗД). Наред с това продавачът е длъжен да предаде на купувача продадената вещ, а купувача е длъжен да получи вещта. Съгласно чл. 327, ал. 1 ТЗ купувачът е длъжен да плати цената при предаване на стоката или на документите, които му дават право да я получи, освен ако не е уговорено друго. По искане на купувача, продавачът е длъжен да издаде фактура, а по съгласие на страните - и други документи /чл. 321 ТЗ/. С поредица свои решения постановени по реда на чл. 290 от ГПК (решение № 166/26.10.2010 г. по т. д. № 991/2009 г. на ВКС, II т. о. и цитираните в него: решение № 96 от 26.11.2009 г. по т. д. № 380/2008 на ВКС, I т. о. и решение № 46 от 27.03.2009 г. по т. д. № 546/2008 г. на ВКС, II т. о., както и решение № 42 от 19.04.2010 г. по т. д. № 593/2009 г. на ВКС, II т. о.) съставите на ВКС приемат, че фактурата може да се приеме като доказателство за възникнало договорно правоотношение по договор за продажба между страните, доколкото в самата фактура фигурира описание на стоката по вид, стойност, начин на плащане, наименованията на страните и време и място на издаване.

По настоящото дело, от представената фактура, която съдържа всички посочени по-горе реквизити, безспорно се доказва възникнало договорно правоотношение по договор за търговска продажба между страните. От същата се установява, че ищецът, в качеството на продавач, е изпълнил задълженията си по чл.183 и чл.187 от ЗЗД - да прехвърли правото на собственост върху стоката на купувача и да я предаде на последния. Предаването на стоката от продавача-ищец на купувача-ответник се установява от съставяните кантарни бележки за отделните доставки на стоката.

Трайно установена е практиката на ВКС, че фактурите отразяват възникналото между страните правоотношение и с осчетоводяването им от ответното дружество, включването им в дневника за покупко-продажби и в справките-декларации по ЗДДС и ползването на данъчен кредит по тях, представляват недвусмислено признание за възникването и размера на

задължението му за заплащане цената на продадените стоки, за което е съставена фактурата /решение № 42 от 19.04.2010 г. по т. д. № 593/2009 г. на II Т. О., решение № 166 от 26.10.2010 г. по т. д. № 991/2009 г. на II Т. О., решение № 23 от 07.02.2011 г. по т. д. № 588/2010 г., II Т. О., решение № 45 от 28.03.2014 г. на ВКС по т. д. № 1882/2013 г., I т. о., ТК/. Нещо повече, дори неподписаната фактура от купувача по договор за продажба, може да послужи като доказателство за възникване на отразените в нея задължения, ако съдържа реквизити на съществените елементи на конкретната сделка, отразена е в счетоводните регистри на двете страни, както и е ползван данъчен кредит по нея. В този смисъл вж. решение № 47 от 08.04.2013 г. по т. д. № 137/2012 г. на II Т. О. и цитираното в него решение № 34 от 22.02.2010 г. по т. д. № 588/2009, постановени по реда на чл. 290 ГПК, поради което и формиращи задължителна съдебна практика.

Процесната фактура от 30.12.2016г. е съставена съобразно изискванията на чл. 7, ал. 2 от ЗСч. Същата, видно от заключението на вещото лице, е осчетоводена от ответника, отразена е в дневниците за покупки по ДДС и ответникът е ползвал като данъчен кредит начисления по нея ДДС, като е извършено прихващане. Ответникът не е оспорил констатациите на съдебно-счетоводната експертиза, поради което с оглед и на данните във фактурата следва изводът за наличие на несъмнено признание не само на факта, че е получил от ищеца доставената му по тази фактура стока, но и на съществуващо парично задължение за плащане на цената ѝ (чл. 55, ал. 1 ТЗ и чл. 182 ГПК). В подкрепа на този извод е и извънсъдебното признание на дълга от страна на ответника, направено с частичното плащане на сумата 5 000 лева на 16.02.2017г.

С оглед изпълнението на поетите с договора за търговска продажба задължения от продавача-ищец (извършени доставки на стока), купувачът-ответник дължи насрещната престация - заплащане на продажната цена на доставеното количество ломен камък, съгласно уговореното в договора и чл. 327, ал. 1 ТЗ. Както бе отбелязано по-горе в мотивите, съгласно чл.154 от ГПК, тежестта да установи плащане или погасяване по друг начин на това договорно задължение лежи върху ответника, тъй като се касае за положителен факт, който той може да установи и от който черпи изгодни за себе си правни последици. По делото обаче не се събраха доказателства, а не се и твърди, ответникът да е изпълнил напълно задължението си за заплащане на договорената и дължима от него цена на закупената стока. Напротив, от заключението на вещото лице се установи, че в счетоводството на ищеца сумата от 12982,82 лв., дължима от "Нова варова компания" ЕООД и към

момента на изготвяне на заключението – 27.04.2022г., не е платена от същия.

С двете покани за доброволно изпълнение (с изх. № 373/12.07.2017г., получена от адресата на 17.07.2017г., и с изх. № 592/15.12.2017г.), както и с нотариалната покана от 16.01.2020г., връчена на управителя на длъжниковото дружество на 03.02.2020г., чрез нотариус Б. М. с район на действие РС-Мездра, се установява, че ищецът „Пътстрой-92“ АД е поканил ответника да погаси задълженията си в едноседмичен срок от получаване на поканите, поради което задължението е станало изискуемо и след изтичане на срока длъжникът е изпаднал в забава (чл. 84, ал.2 от ЗЗД).

Предвид изложеното съдът приема, че ответникът-купувач не е изпълнил задължението си в уговорения срок да плати покупната цена на доставения от ищеца ломен камък, поради което дължи плащането й. Размерът на дължимата сума е изчислен в заключението и е 12982,82 лв. с ДДС, в какъвто размер е и претенцията на ищеца.

С оглед на изложеното съдът приема, че е налице неизпълнение на сключения договор за търговска продажба, което следва да се вмени във вина на ответника по делото. В конкретния случай неизпълнението на договора е във формата на частично неизпълнение - непрестиране на сумата 12982,82 лева, представляваща покупната цена на продадената стока ломен камък, посочена в процесната фактура, в уговорения срок. Така установеното виновно неизпълнение е ангажирало договорната отговорност на купувача–ответник, поради което, въз основа на заявлението по чл.410 от ГПК срещу същия районният съд е издал в полза на ищеца Заповед № 508 за изпълнение на парично задължение от 30.12.2021г. по ч.гр.д. № 1639/2021г. за претендираната сума и за законната лихва.

Поради изложеното съдът счита предявеният установителен иск за доказан за претендираната сума от 12 982.82 лева главница, ведно със законната лихва върху тази сума от депозиране в съда на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл.410 от ГПК по ч. гр. д. № 1639/2021 г. на Районен съд – Мездра - 29.12.2021г., до окончателно изплащане на вземането и следва да се уважи като основателен.

С оглед на изложените съображения, законосъобразно районният съд е уважил предявеният установителен иск, както и акцесорната претенция за обезщетение за забава, в размерите и за периода, както е посочено по-горе, поради което настоящият съдебен състав намира, че обжалваното решение

следва да бъде потвърдено изцяло като правилно и законосъобразно, включително и в частта му за разноските.

Предвид горното, Врачанският окръжен съд намира въззивната жалба за неоснователна.

При този изход на спора, на основание чл. 78, ал. 1, във вр. с чл. 273 ГПК и предвид изричното искане в полза на въззиваемото дружество следва да се присъдят сторените по делото разноси в размер 300,00 лв. – юрисконсултско възнаграждение, определено на основание чл. 78, ал. 8 ГПК, във вр. с чл. 37, ал. 1 ЗПП и чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

С оглед неоснователността на въззивната жалба на въззивника не се следват разноси за въззивното производство.

С оглед цената на иска и на основание чл. 280, ал. 3, т. 1 ГПК настоящият съдебен акт е окончателен и не подлежи на касационно обжалване.

Предвид гореизложеното, на основание чл. 272 ГПК, Врачанският окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло решение № 101/07.07.2022 г., постановено по гр.д. № 275/2022 г. по описа на Районен съд-Мездра.

ОСЪЖДА "Нова варова компания" ЕООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр.***, представлявано от управителя П. Н. Б., ДА ЗАПЛАТИ на „Пътстрой-92“ АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр.***, представлявано от А. В. - изп. директор, деловодни разноси във въззивното производство в размер 300,00 лв. – юрисконсултско възнаграждение,.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____